

Osnove geografije

Osnove geografije – ključni pojmovi

- 2 etape razvoja geografije
- geocentrični i heliocentrični sustav
- geografske discipline
- pojam i podjela geografije

Geografija – grč. geo i graphien – pisati o Zemlji

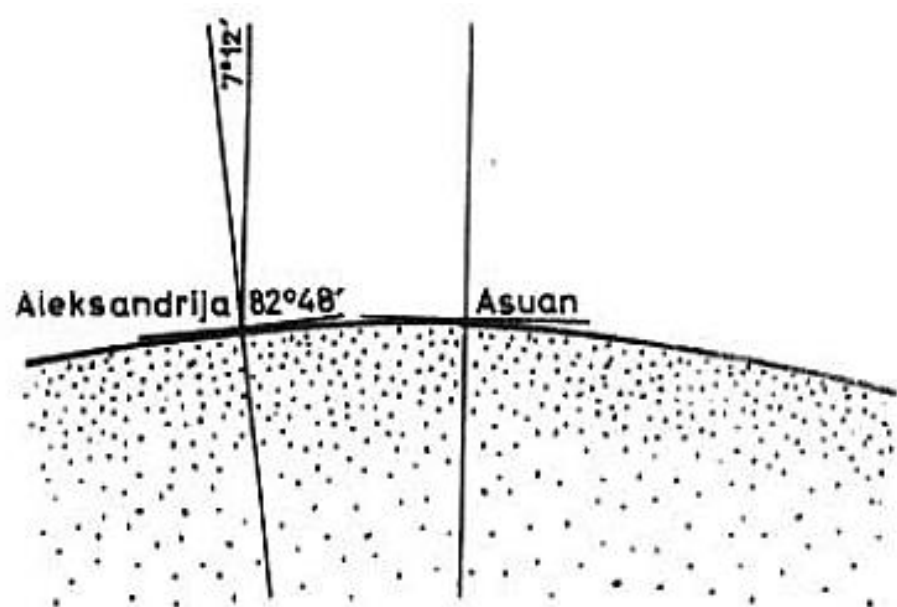
- Geografija – *grč. geia i graphien* – pisati o Zemlji
- **Geografija** – proučavanje i objašnjavanje pojava i procesa u geosferi
- 2 etape razvoja geografije
 1. do početka 19. st – zasnivala se na opisivanju (deskriptivna geo.)
 2. od 19. st – razvoj geografije kao znanosti

GEOGRAFIJA DO 19. STOLJEĆA

- Aleksandrijska škola – sistematizira znanja iz geografije
- **Eratosten** (otac geografije) – 3. st. pr. Kr.
 - 1. koristi naziv geografija i izmjerio je opseg Zemlje (ekvator)
- spoznaja o obliku Zemlje – **Aristotel** – zakrivljenost Zemlje – oblik kugle

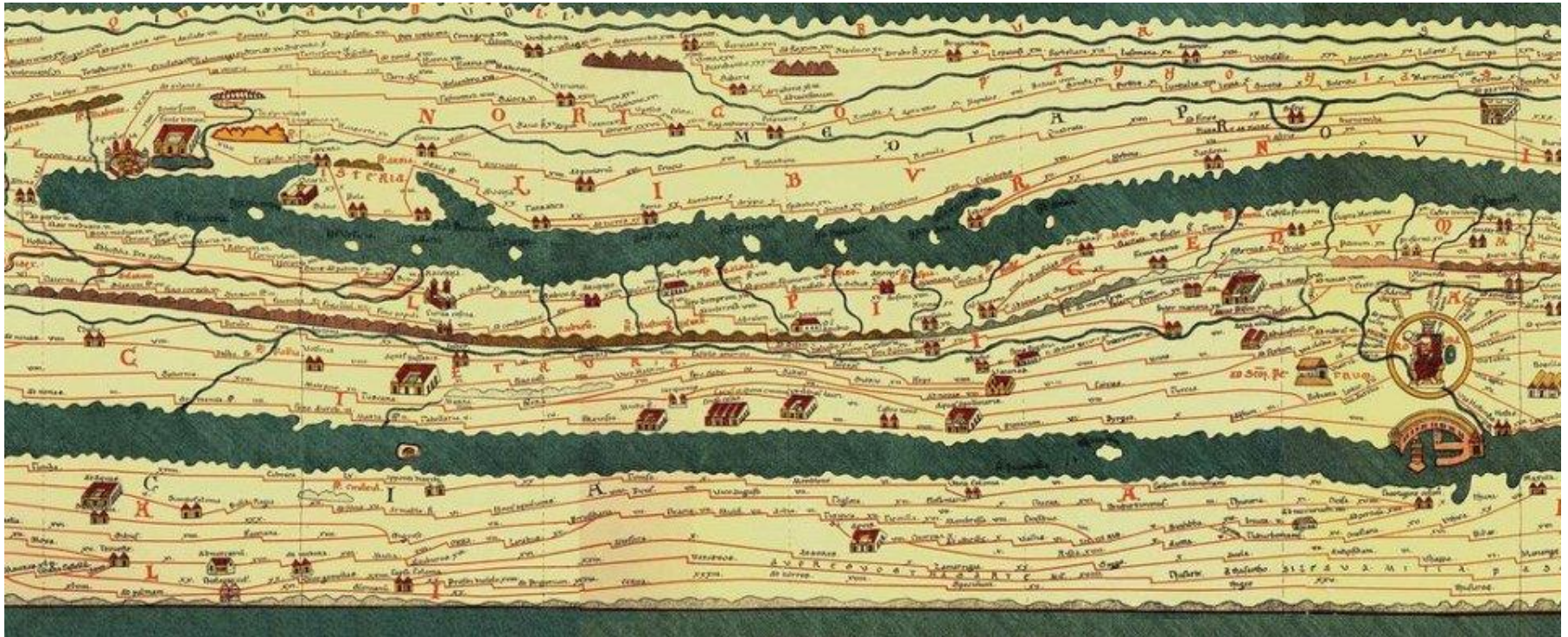

Eratosten – otac geografije

GEOGRAFIJA DO 19. STOLJEĆA

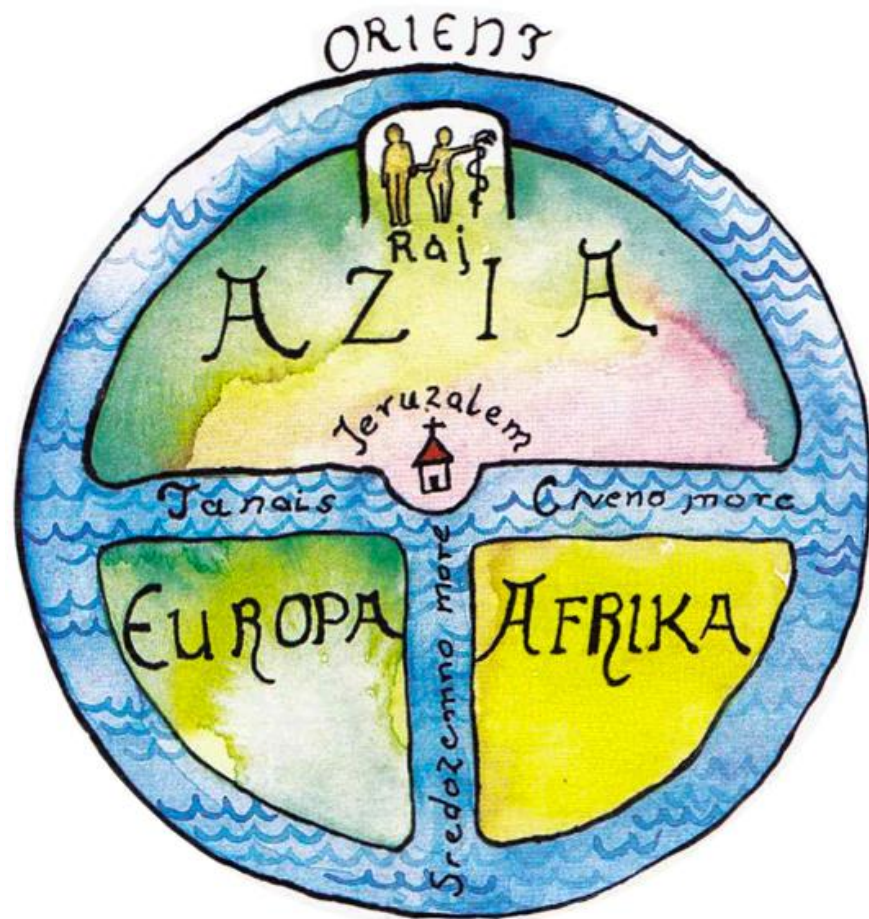
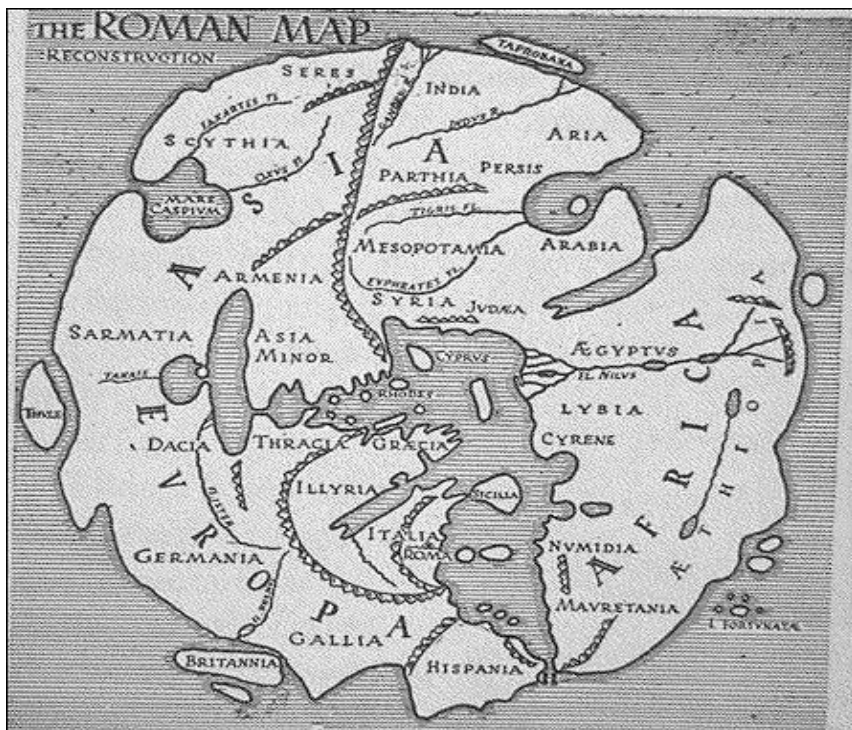
- Rimljani – rade putne karte – **itinerare**
 - Strabon – napisao djelo *Geografija* i Ptolemej – **geocentrični sustav**

Tabula Peutingeriana (4. st) – najpoznatiji itinerar
duljina 682 cm, širina 34 cm; upisano je oko 4000 različitih toponima

Geografija **do 19. stoljeća**

- srednji vijek – karte u obliku kružnice podijeljene slovom T (s Jeruzalemom u središtu) – TAU karte
- orijentacijska strana je **istok** (orient)

GEOGRAFIJA DO 19. STOLJEĆA

- kasni srednji vijek – **portulani** – karte koje su služile za navigaciju brodova

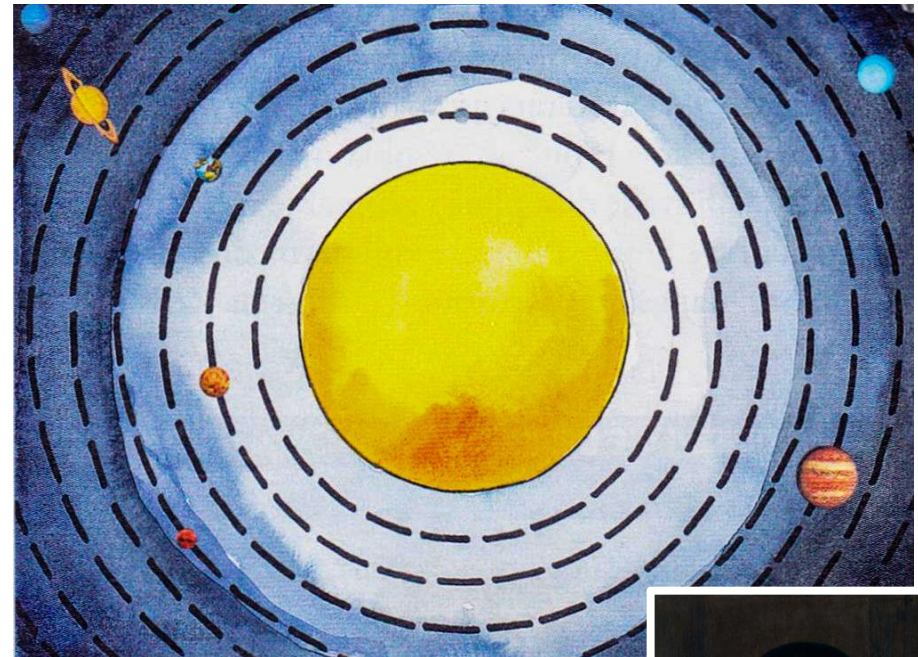

GEOGRAFIJA DO 19. STOLJEĆA

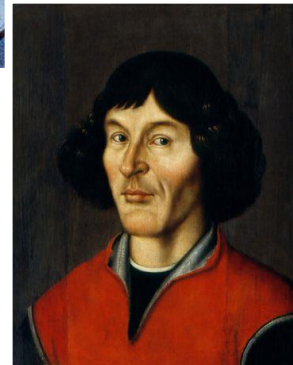
- velika geografska otkrića – potvrda oblika Zemlje – izrađuju se prvi globusi (16. st)
- Nikola Kopernik – **heliocentrični sustav**

Geocentrični sustav
Klaudije Ptolemej

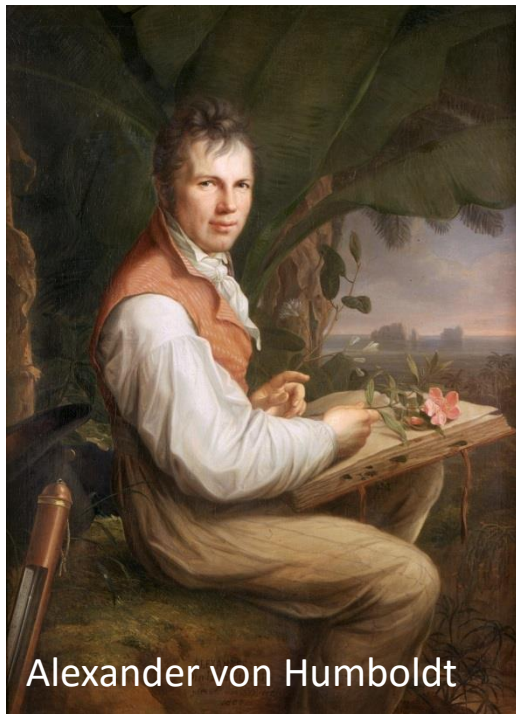

Heliocentrični sustav
Nikola Kopernik

GEOGRAFIJA OD 19. STOLJEĆA

- transformacija geografije u modernu znanost – geografi tog vremena ne koriste se više opisno stilom već, primjenjujući znanstvene metode, počinju objašnjavati odnose u geoprostoru
- 19. st – u Njemačkoj geografija na sveučilištu kao zasebna znanost
 - **Alexander von Humboldt** (otac moderne geografije) i **Karl Ritter** – značajniji njemački geografi
- 20. st – razvijaju se **brojne geografske discipline**

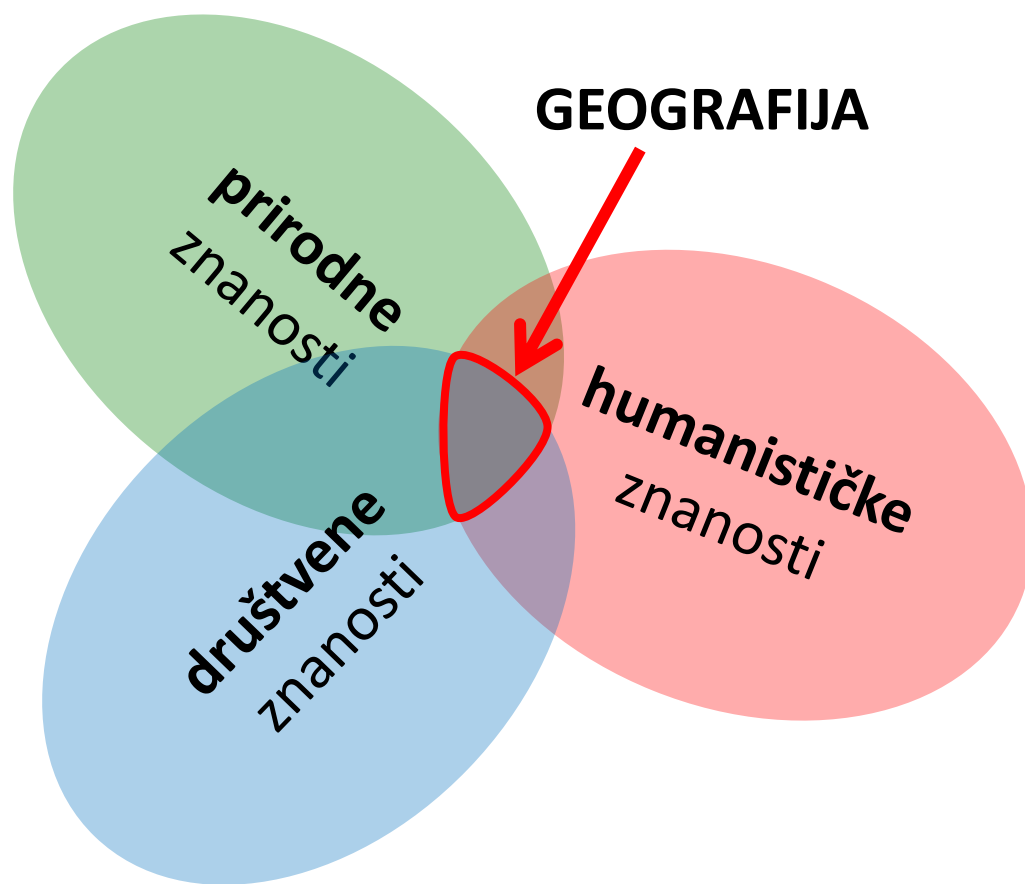
Alexander von Humboldt

PODJELA GEOGRAFIJE

1. **Opća** geografija
2. **Fizička** (prirodna) – geomorfologija, hidrogeografija, pedogeografija, klimatologija, biogeografija
3. **Društvena** (socijalna) – turistička, prometna, demogeografija, politička, agrarna, urbana, ruralna, industrijska, historijska
4. **Regionalna** geografija

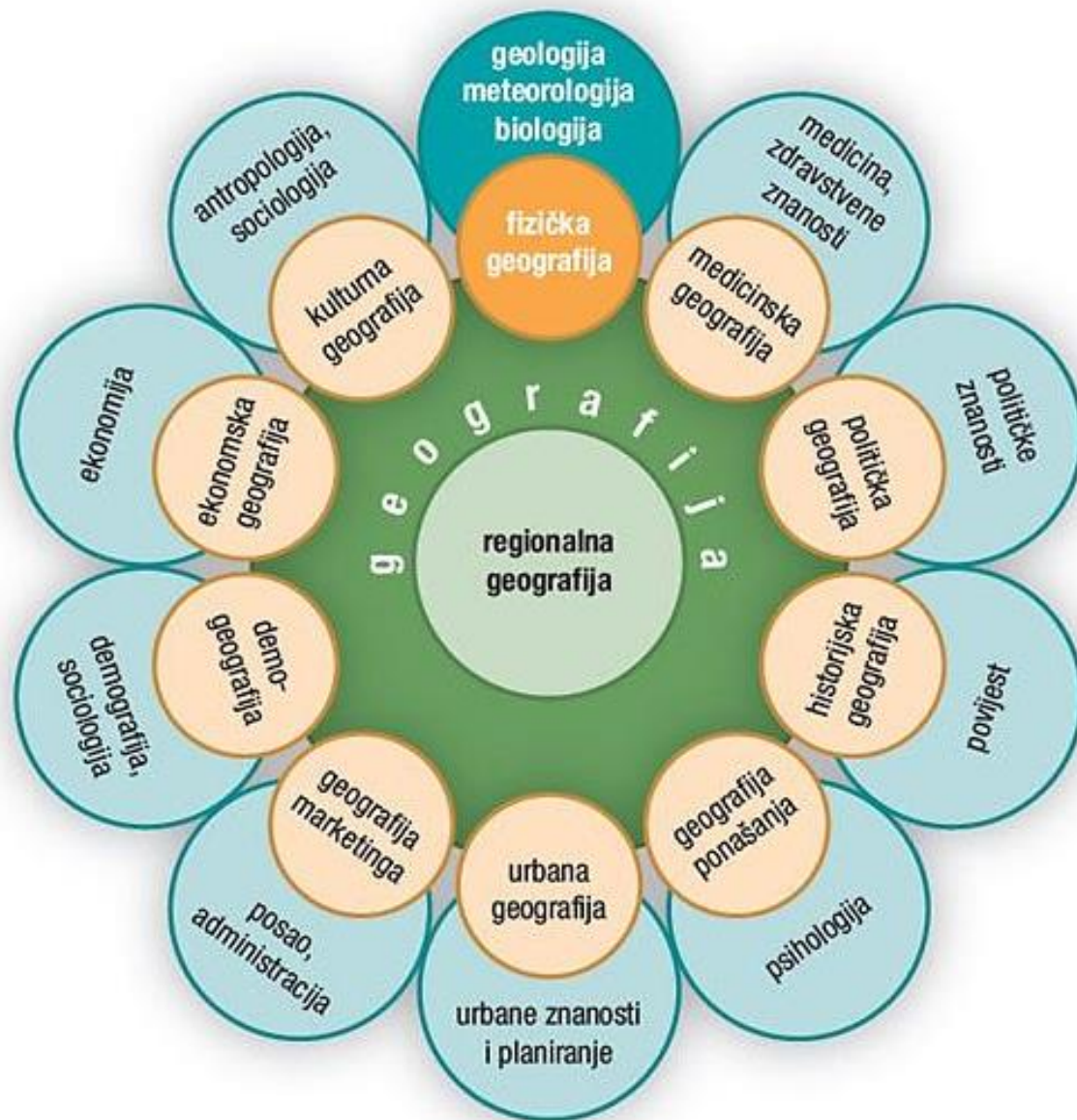
GEOGRAFIJA KAO **MOSNA** (🌉) ZNANOST

- geografija je **mosna znanost** – povezuje humanističke, prirodne i društvene znanosti

GEOGRAFIJA – **INTERDISCIPLINARNA** ZNANOST

- geografija je **interdisciplinarna** znanost

GEOGRAFIJA – METODE

- u geografiji se koriste opće znanstvene metode – misaone, računske, grafičke i filozofske
- posebno važna metoda u geografiji je **kartografska** metoda
- kartografija zauzima posebno mjesto u geografiji – najstarija grana geografije
- geografske grafičke metode, GIS, anketiranje, modeliranje i metoda terenskog rada